

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva Societății cu răspundere limitată „Euroforța” cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 18 mai 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Euroforța”, casată integral hotărârea Judecătoriei Sîngerei din 29 iulie 2015 și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 09 aprilie 2015, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Euroforța” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 16 octombrie 2013 SRL „Euroforța” s-a adresat Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu cerere de acordare a sprijinului financiar (măsura 1), stimularea creditării producătorilor agricoli de către instituțiile financiare al Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 152 din 26 februarie 2013, în mărime de 84 441 lei.

Susține că, în urma efectuării de către Curtea de Conturi a auditului utilizării mijloacelor destinate subvenționării în agricultură în exercițiul bugetar 2013, a fost întocmit Raportul auditului conformității procesului de subvenționare a agriculturii în anul 2013, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 55 din 08 decembrie 2014, conform căruia în pct. 1.7 al capitolul III, s-a constatat că, la cererea de acordare a sprijinului financiar nr. 1/13J0SG3121, depusă de către SRL „Euroforța” (c/f 1010602002288) au fost anexate 2 contracte, nr. 48 și nr. 49 din 30 septembrie 2011. Deși beneficiarul a solicitat sprijinul financiar pentru contractul nr. 49 din 30 septembrie 2011, documentele prezentate (extrasele

bancare și dispozițiile de plată privind achitarea dobânzii și creditului) erau aferente contractului nr. 48 din 30 septembrie 2011. Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a calculat subvenția conform documentelor prezentate pentru contractul nr. 49 din 30 septembrie 2011, pentru care, de fapt, lipseau documente confirmative, ceea ce a determinat achitarea neconformă a subvenției de 84,4 mii lei.

Menționează că, în conformitate cu pct. 16 al Raportului enunțat, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură urmează să restituie fără echivoc de la SRL „Euroforța” (c/f 1010602002288), sprijinul financiar în mărime de 84 441 lei.

Relevă că, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (2) din Legea Curții de Conturi nr. 261 din 05 decembrie 2008, Hotărârile Curții de Conturi asupra rapoartelor de audit sunt oficiale și executorii pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice.

Mai invocă că, conform pct. 11 al Regulamentului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 152 din 26 februarie 2013, producătorii agricoli care, în perioada 2010-2013, au prezentat date neveridice și documente false în vederea obținerii subvenției sau au admis înstrăinarea investiției (casarea, defrișarea plantațiilor multianuale) supuse subvenționării, conform perioadelor de timp specificate în prezentul Regulament, sunt obligați să restituie suma subvenției, cu includerea acestora în Lista de interdicție a producătorilor agricoli.

Solicită încasarea de la SRL „Euroforța” în beneficiul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a sumei de 84 441 lei, acordate pârâtului cu titlu de sprijin financiar.

Prin hotărârea Judecătorei Sîngerei din 29 iulie 2015 a fost admisă acțiunea și a fost încasată din contul SRL „Euroforța” în beneficiul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură suma acordată ca susținere financiară în cuantum de 84 441 lei și taxa de stat în sumă de 2 533 lei.

Prima instanță și-a argumentat concluzia, reieșind din pct. 1.7 al Raportului auditului conformității procesului de subvenționare a agriculturii în anul 2013, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 55 din 08 decembrie 2014, reținând că, pârâtului i-a fost determinată achitarea neconformă a subvenției în sumă de 84 441 lei, documentele prezentate pentru acordarea sprijinului financiar erau aferente altui contract cu nr. 48, însă pentru contractul nr. 49 din 30 septembrie 2011 pentru care de fapt i-a fost acordată suma, lipsesc documentele confirmative.

Totodată, prima instanță a mai reiterat că, conform pct. 16 al aceluiași Raport, Curtea de Conturi a recomandat reclamantului restituirea fără echivoc a sumei de 84 441 lei, or, conform art. 7 alin. (2) al Legii Curții de Conturi nr. 261 din 05 decembrie 2008, Hotărârile Curții de Conturi asupra rapoartelor de audit sunt oficiale și executorii pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 mai 2016 a fost admis apelul declarat de către SRL „Euroforța”, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, SRL „Euroforța” pentru a obține sprijinul financiar a prezentat documentele solicitate de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură iar conform fișei de verificare a investiției pe dosarul depus de către SRL „Euroforța”, documentele prezentate au fost supuse verificării privind eligibilitatea, corectitudinea și completarea datelor prezentate.

Totodată, instanța de apel a reținut că, conform actului de constatare întocmit de către Curtea de Conturi în rezultatul auditului efectuat la SRL „Euroforța” privind probele de audit acumulate în cadrul auditului conformității privind subvenționarea în agricultură pentru anul 2013, nu au fost constatate careva abateri în acest sens, corectitudinea obținerii subvenționării în baza contractelor nr. 48 și nr. 49 din data de 30 septembrie 2011 la fel fiind verificată.

Astfel, instanța de apel a constatat că, restituirea sprijinului financiar acordat SRL „Euroforța” în mărime de 84 441 lei ca urmare a calculării subvenției de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, conform documentelor prezentate pentru contractul nr. 49 din 30 septembrie 2011, este neîntemeiată.

La data de 02 septembrie 2016, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și o consideră ilegală, deoarece, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Menționează că, instanța de apel nu a examinat corect și multiaspectual fondul cauzei, a încălcat evident prevederile legale în vigoare, iar prin adoptarea unei decizii vădit ilegale și neîntemeiate a încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de către Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, erorile admise de instanța de apel contravin și principiului nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă proprii pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 februarie 1984, conform căruia hotărârea poate fi întocmită liber, dar trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă într-un mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de părți, adică formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de: corectitudine, certitudine, concretețe, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de reserve (necondiționalitate), sobrietate, oficialitate și relevanță.

Consideră eronate concluziile instanței de apel cu privire la faptul că, SRL „Euroforța” a prezentat Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură o listă de acte pentru a obține subvenții, care a fost primită, precum și faptul că, prin actul de constatare întocmit de către Curtea de Conturi în rezultatul auditului efectuat la SRL „Euroforța”, careva încălcări la obținerea subvențiilor de către aceasta nu sunt constatate.

În acest sens, susține că, în urma efectuării de către Curtea de Conturi, la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a auditului utilizării mijloacelor destinate subvenționării în agricultură în exercițiul bugetar 2013, a fost depistat faptul că, documentele prezentate de către SRL „Euroforța” (extrasele bancare și dispozițiile de plată privind achitarea dobânzii și creditului) erau aferente altui contract decât cel indicat în cerere, iar pentru contractul solicitat cu nr. 49, lipseau documente confirmative, capitolul III pct. 1.7 al Raportului auditului conformității procesului de subvenționare a agriculturii în anul 2013, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 55 din 08 decembrie 2014, totodată, conform pct. 16 al Raportului enunțat, s-a dispus restituirea sprijinului acordat în mărime de 84 441 lei.

Relevă că, Hotărârea Curții de Conturi nu a fost contestată de către SRL „Euroforța”, fapt ce presupune că intimatul o recunoaște pe deplin iar conform art. 7 alin. (2) al Legii Curții de Conturi nr. 261 din 05 decembrie 2008, Hotărârea Curții de Conturi asupra rapoartelor de audit este oficială și executorie pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice.

Invocă că, instanța de apel, la pronunțarea deciziei, nu s-a expus asupra aplicării sau respingerii în speța dată a acestor prevederi legale, fapt ce presupune că decizia instanței de apel este neîntemeiată și nemotivată, fiind, astfel, încălcate normele de procedură civilă, cât și prevederile art. 6 al Convenției CEDO.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurenta a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 05 iulie 2016 (f. d. 242), iar cererea de recurs a fost depusă de către aceasta la data de 02 septembrie 2016 (f. d. 244).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic